

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษา 6 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.
- _____. แนวทางพัฒนาจริยธรรมไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2523.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534). กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2529
- คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศผ่านศีก, 2530
- ชนิดา รักษ์พลเมือง. สังคมวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสารัตถศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4, กรุงเทพฯ: การพิมพ์พระนคร, 2527.
- ประคอง กรรณสุด. สถิติประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2525.
- _____. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2525.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. ค่านิยมและความคาดหวังของเยาวชนไทย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- พนัส หันนาคินทร์. การสอนค่านิยมและจริยธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เศศ, 2526.
- ไพบูลย์ ช่างเรียง. สารานุกรมคัมภีร์ทางสังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร: ผดุงวิทยา, 2515.
- พระปัญญานันทมุนี. นำเด็กเข้าหาพระ. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2519.
- คิวลี คิริโล. จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล. มหาสารคาม: บริษัทการพิมพ์, 2528.

- สมพร เทพลีธา. ค่านิยมของข้าราชการไทยควรเป็นอย่างไร. กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการส่งเสริมศีลธรรมและจิตใจ สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2525.
- สาโรช บัวศรี. จริยธรรมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2526.
- สุนทร โคมิน และ สนิท สัมครการ. รายงานการวิจัยเรื่องค่านิยมและระบบค่านิยมไทย : เครื่องมือในการสำรวจวัด. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2522
- อานนท์ อภาภิรมย์. มนุษย์กับสังคม : สังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บำรุงกุล, 2515.
- อุทัย หิรัญโต. สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยา - มานุษยวิทยา. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2526.

บทความ

- จำนง ทองประเสริฐ. "โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์" แม่บ้าน 8 (ตุลาคม 2527): 99.
- เต็มศิริ บุญสิงห์. "การสร้างค่านิยมในสังคม" วัฒนธรรมไทย 15(กรกฎาคม 2519): 3-8.
- _____ . "ค่านิยม" ในรายงานการประชุมสัมมนาเรื่องการนำค่านิยมที่พึงประสงค์ไปสู่การปฏิบัติ, ม.ป.ป. หน้า 32-36.
- ทองย้อย แสงสินชัย. "พระพุทธศาสนากับระบบการศึกษาไทย." พุทธจักร 1 (มกราคม 2528): 22.
- ธีระพร อุวรรณโณ. "แล้วเราจะเสริมสร้างจริยธรรมกับคนวัยใด." วารสารครูศาสตร์ 11 (เมษายน-มิถุนายน 2526): 1-6.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. "บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน." วารสารครูศาสตร์ 12 (เมษายน-มิถุนายน 2527): 169.
- พระมหามนตรี เทวมนต์. "โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์" พุทธจักร 37 (กันยายน 2526) : 41.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. "การเปลี่ยนแปลงทางสังคม : กระทบต่อค่านิยมและการศึกษาไทย" วารสารครูศาสตร์ 11 (เมษายน-มิถุนายน 2526): 90-103.
- สถิตย์ นิยมญาติ. "ครูแนะแนวกับการปลูกฝังค่านิยม." วารสารแนะแนว 48 (ธันวาคม 2519-มกราคม 2520): 23-32.
- สุนน อมรวีวัฒน์. "การปลูกฝังค่านิยมในตัวเอง" ครูปริทัศน์ (ฉบับความรู้เกี่ยวกับเด็ก 2522): 100-103.
- สุนน อมรวีวัฒน์ และ ทิศนา แชนมณี "บทบาทของบ้าน โรงเรียน วัด ในการอบรมเด็ก"

นภกวีวิจารณ์การสอนจริยศึกษาและการสอดแทรกคุณธรรมในการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา
ศึกษา, 2527, หน้า 35 - 39

เลวีชรพงษ์ วรรณปก. "การปลูกฝังค่านิยม" การศึกษาเอกชน 6 (เมษายน 2524): 52-54.

วิทยานิพนธ์

จิรพันธ์ พิทักษ์. "จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่เคยเรียนและไม่เคยเรียนในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์" วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.

เจียรนัย พงษ์ศิวกัญ. "การสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานคร" ในรายงานผลการวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บทความย่อ, 2528.

ทิพย์สุดา นิลสินธพ. "ความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางจริยธรรมกับการอบรมเลี้ยงดูก่อนวัยเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

นภวรรณ มุยาะการ. "บทบาทของครูตามการรับรู้ของตนเอง ในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา" วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ประทุม ชุ่มเฟิงพันธ์. "บทบาทของโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ที่มีต่อเยาวชน" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.

พงษ์เทพ มั่นสดรง. "บทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเอง ในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1" วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

ศรีสุดา ลิขิตวงศ์. "การเปรียบเทียบบทบาทจริงและบทบาทที่คาดหวังของครูในการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แก่เด็กเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถะศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

สุวิมล เอกอรุ. "สภาพและปัญหาของโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในกรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถะศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

อรนันท์ บุญประสิทธิ์. "ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับประเพณีธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

เอกสารอื่น ๆ

การศาสนา, กรม. "เอกสารเกี่ยวกับการสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ที่ว
ราชอาณาจักร ประจำปี 2523. " กรุงเทพมหานคร : กรมการศาสนา, ม.ป.ป.
(อิตาลีเนา)

พนัส ทัศนาคินทร์. "การสร้างจริยธรรมให้แก่เด็กเรียนไทย" ในเอกสารการอบรมเชิงปฏิบัติ
การ ครั้งที่ 7 เรื่องการประเมินผลด้านหลักสูตร ด้านคุณลักษณะ, หน้า 93-98,
กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ, 2526. (อิตาลีเนา)

ภาษาอังกฤษ

Fraenkel, Jack R. How to Teach about Values : An Analytic Approach.
Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice - Hall Inc., 1977.

Miley, James. "Value." The Encyclopedia of Sociology 1 (1981): 295.

Morgan, T.C. Introduction to Psychology. New York : Mc.Graw - Hill
Book Co., 1951.

Wright, D. The Psychology of Moral Behavior. Middlesex, England :
Penguin Book Ltd., 1975.

Young, Kimball and Mack, Ramond W. Sociology and Social Life.
New York: American Book Company, 1965.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. พระมหาสำราญ อุดควโร	ประธานศูนย์กลาง โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ในพระสังฆราชูปถัมภ์
2. พระมหาไชยา อรัญชโย	เลขาธิการศูนย์กลาง โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ในพระสังฆราชูปถัมภ์
3. ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์	อาจารย์ประจำภาควิชาประถมศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร	อาจารย์ประจำภาควิชาประถมศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. รองศาสตราจารย์ ดร.พิศนา แซมมณี	อาจารย์ประจำภาควิชาประถมศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล	อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มลิวัลย์ ลับไพรี	อาจารย์โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)
8. อาจารย์กรรณิกา อุ่นแจ่ม	อาจารย์โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)
9. อาจารย์อ่องอาจ บุญรักษ์	อาจารย์โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2150895-9

ที่ ทม 0309/11240 วันที่ 28 พฤศจิกายน 2531

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน

เนื่องด้วย น.ส. ลัดดา วิภาคพันธ์ุ นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา
นอกโรงเรียน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง " บทบาทของครู ตามการ
รับรู้ของผู้เรียน และตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ในการปลูกฝังค่านิยมอันถึงประสงค์ ให้แก่
ผู้เรียนระดับชั้นต้น ในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ " โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพันธ์
วิบูลย์พันธ์ุ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ขอลอเรียนเชิญ ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบ
ถามที่ผลิตสร้างชั้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว
เพื่อประโยชน์ทางวิชาการด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 0309/11240

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท 10505

28 พฤศจิกายน 2531

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

นมัสการ

เนื่องด้วย น.ส. ลัดดา วิชาคพันธ์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา
นอกโรงเรียน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "บทบาทของครู ตามการ
รับรู้ของผู้เรียน และตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ ให้แก่
ผู้เรียนระดับชั้นต้น ในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ " โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพินท์
วิบูลย์พันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ผลิตขอนมัสการ ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบ
ถามที่ผลิตสร้างขึ้น

จึงนมัสการมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้ เปรตตรวจสอบเครื่องมือวิจัยตั้ง
กล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอนมัสการด้วยความเคารพ

(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรารักษ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2150895-9

ที่ ทม 0309/

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท 10505

8 ธันวาคม 2531

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมการศาสนา

เนื่องด้วย น.ส. ลัดดา วิภาคพันธุ์ นิลิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา
นอกโรงเรียน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง " บทบาทของครู ตามการ
รับรู้ของผู้เรียน และตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่
ผู้เรียนระดับชั้นต้น ในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ " โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพันธ์
วิบูลย์พันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
โดยแจกแบบสอบถามแก่ผู้ปกครองและนักเรียนระดับชั้นต้น (ป.4 - ป.6) ในโรงเรียน
พุทธศาสนาวันอาทิตย์ รวม 6 แห่ง คือ โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดนาคกลาง
วัดทองศาลางาม วันบวรนิเวศวิหาร วัดพระศรีมหาธาตุ วันประยูรวงศ์วาสน์ และ วัดมหาธาตุ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ผลิตได้ทำการ
เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วิชัยรักษ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2150895-9

ที่ ศธ 0404/

42

กองศาสนศึกษา

กรมการศาสนา กทม. 10300

4 มกราคม 2532

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

นมัสการ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์

ด้วยกรมการศาสนาได้รับแจ้งจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่า นางสาวลัดดา วิชาคพันธ์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาออกโรงเรียน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง " บทบาทของครู ตามการรับรู้ของตนเอง และตามความคาดหวังของผู้ปกครองในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนระดับชั้นต้น ในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ " ซึ่งในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแจกแบบสอบถามแก่ผู้ปกครองและนักเรียนระดับชั้นต้น ป.4 - ป.6 ของศูนย์โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดของท่าน นั้น

กองศาสนศึกษาได้พิจารณาเห็นว่า เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนา ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ให้ดีขึ้นและเป็นการเอื้ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์พระคุณท่านได้กรุณาอนุญาตให้ นางสาวลัดดา วิชาคพันธ์ ได้มาดำเนินการดังกล่าวข้างต้นด้วย ก็จะเป็นพระคุณยิ่ง

จึงนมัสการมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไปด้วย

ขอนมัสการด้วยความเคารพ

(นายสมศักดิ์ เลาทักดี)

ผู้อำนวยการกองศาสนศึกษา

ฝ่ายศาสนสถานศึกษา

โทร. 2810492

13 มกราคม 2532

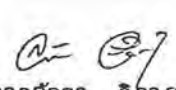
เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนพุทธคำลัดร์ วันอาทิตย์

ข้าพเจ้า นางสาว สัตตา วิภา คหันธ์ ผลิตปริญญาโท สาขาการศึกษาจากระบบ
โรงเรียน คณะครูคำลัดร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "บทบาทของครูตามการ
รับรู้ของผู้เรียน และตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ในการปลูกฝัง ค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน
ระดับชั้นต้นในโรงเรียนพุทธคำลัดร์ วันอาทิตย์" ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคาดหวังของ
ผู้ปกครอง ที่มีต่อบทบาทของครูในโรงเรียนพุทธคำลัดร์ วันอาทิตย์ในการปลูกฝัง ค่านิยมทางจริยธรรมด้าน
ความซื่อสัตย์สุจริต และความขยันหมั่นเพียรให้แก่ผู้เรียนในระดับชั้นต้น (ป.4 - ป.6) จึงใคร่ขอความ
ร่วมมือจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความรู้สึกที่เป็นจริง เพื่อผลการวิจัยดังกล่าวสามารถ
นำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขบทบาทการสอนของครูในโรงเรียนพุทธคำลัดร์ วันอาทิตย์ให้ดี
ยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับความคาดหวังของท่านในการปลูกฝัง ค่านิยมอันดีให้แก่เด็กต่อไป

ขอขอบพระคุณในความกรุณาและความร่วมมือเป็นอย่างสูงจากท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นางสาว สัตตา วิภา คหันธ์

แบบสอบถามเรื่องการวิจัย (สำหรับผู้ปกครอง)

เรื่อง บทบาทของครูตามการรับรู้ของผู้เรียน และตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ในการปลูกฝัง ค่านิยม อันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนระดับชั้นต้น ในโรงเรียนพุทธคำล้นาวันอาทิตย์

แบบสอบถามชุดนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับระดับความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อบทบาทด้านต่าง ๆ ของครู ในการปลูกฝัง ค่านิยม อันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนระดับชั้นต้น ในโรงเรียนพุทธคำล้นาวันอาทิตย์

คำชี้แจง

ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ให้การดูแล เอาใจใส่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิดที่บ้าน อาจจะเป็นบิดา มารดา หรือญาติของผู้เรียนระดับชั้นต้น (ป.4 - ป.6) ในโรงเรียนพุทธคำล้นาวันอาทิตย์ เขตกรุงเทพมหานคร

ค่านิยมอันพึงประสงค์ หมายถึง ค่านิยมเชิงจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และความขยันหมั่นเพียร

บทบาทของครู หมายถึง บทบาทที่ครูในโรงเรียนพุทธคำล้นาวันอาทิตย์ ได้สั่งสอนฝึกฝนอบรมให้ผู้เรียน มีความซื่อสัตย์สุจริต และขยันหมั่นเพียร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริง เกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. 21-30 ปี 3. 41-50 ปี
 2. 31-40 ปี 4. 51 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

1. อยู่ร่วมกับสามีหรือภรรยา 3. หม้าย
 2. หย่าหรือแยกกันอยู่ 4. โสด

4. ความเกี่ยวข้องกับผู้เรียน

1. บิดา 3. ญาติ
 2. มารดา 4. ผู้อื่น (ที่ไม่ใช่บิดา มารดา หรือญาติ)

5. วุฒิกางานหรือการศึกษา

1. ประถมศึกษา 4. ปริญญาตรี
 2. มัธยมศึกษา 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ)
 3. อนุปริญญา

6. อาชีพ

1. ค้าขาย 4. พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 2. รับจ้าง 5. พนักงานบริษัทเอกชน
 3. รับราชการ 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

7. รายได้ (ต่อเดือน)

1. ต่ำกว่า 2,000 บาท 4. 4,001-5,000 บาท
 2. 2,001-3,000 บาท 5. 5,001-6,000 บาท
 3. 3,001-4,000 บาท 6. มากกว่า 6,000 บาท
 7. ไม่มีรายได้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อบทบาทด้านต่าง ๆ ของครูในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนระดับชั้นต้น ในโรงเรียนพุทธคำล้นาวันอาทิตย์

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้ เป็นบทบาทด้านต่าง ๆ ของครู ในการปลูกฝังค่านิยมเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต และความขยันหมั่นเพียรให้แก่ผู้เรียนระดับชั้นต้น (ป.4-ป.6) ในโรงเรียนพุทธคำล้นาวันอาทิตย์ ตามที่ผู้ปกครองคาดหวัง โดยมีระดับความคาดหวังไว้ให้เลือก 3 ระดับ คือ

- 1 หมายถึง ถ้าเกิดเหตุการณ์ตามที่ระบุขึ้น ครูไม่ต้องทำอะไรเลย
- 2 หมายถึง ถ้าเกิดเหตุการณ์ตามที่ระบุขึ้น ครูควรปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ บ้าง เป็นบาง ครั้ง
- 3 หมายถึง ถ้าเกิดเหตุการณ์ตามที่ระบุขึ้น ครูควรปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ เป็นประจำทุก ครั้ง

หมายเหตุ เนื่องจากการเรียนการสอนในโรงเรียนพุทธคำล้นาวันอาทิตย์ มีเพียงสัปดาห์ละ 1 วันเท่านั้น ฉะนั้นระดับความคาดหวังของท่านที่มีต่อบทบาทด้านต่าง ๆ ของครู จึงควรเป็นระดับความคาดหวังที่ท่านคิดว่า ครูจะสามารถปฏิบัติได้จริง เท่านั้น

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับความคาดหวังของท่าน

ตัวอย่าง

ข้อที่	บทบาทของครู	ระดับความคาดหวัง		
		ไม่ต้องทำ	ควรทำเป็นบางครั้ง	ควรทำเป็นประจำทุก ครั้ง
		(1)	(2)	(3)
1.	ถ้านักเรียนคนใดมาโรงเรียนแต่เช้า และช่วยทำความสะอาดห้องเรียน ครูควรกล่าวชมให้เพื่อนประพจน์เป็นตัวอย่าง		✓	

หมายความว่า ถ้า เมื่อใดที่นักเรียนมาโรงเรียนแต่เช้า และช่วยทำความสะอาดห้องเรียน ครูควรกล่าวชมนักเรียนคนนั้นให้เพื่อน ๆ ทราบบ้างเป็นบางครั้ง

ข้อที่	บทบาทของครู	ระดับความคาดหวัง		
		ไม่ต้อง ทำ (1)	ควรทำ เป็น บาง ครั้ง (2)	ควรทำ เป็น ประจำ ทุกครั้ง (3)
	<u>ความซื่อสัตย์สุจริต</u>			
	1) <u>บทบาทในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมและ สถานการณ์ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์ และฝึกการปรับตัว</u>			
1.	ถ้าครูใช้ให้นักเรียนนำเงินหรือสิ่งของไปมอบให้ใคร ครูควรติดตามซักถามว่าของถึงมือผู้รับหรือไม่			
2.	ถ้านักเรียนทำเงินหรือของมีค่าหายและซักถามไม่มี ใครรับผิด ครูควรชี้แจงถึงโทษของการกล่าวเท็จ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สำราญภาพเอง ก่อนจะทำ การตรวจค้น			
3.	ถ้าครูมีธุระจำเป็นต้องออกไปนอกห้องขณะที่สอน หรือ คุมสอบอยู่ครูควรบอกเหตุผลและชี้แจงให้นักเรียนตั้งใจ ทำงาน ไม่เล่นไม่คุยหรือแอบเปิดตำราดู และกลับมา ตรวจดูว่านักเรียนปฏิบัติตามหรือไม่			
4.	ในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันสิ่งแวดล้อมโลก วันเข้าพรรษา ฯลฯ ครูควรจัด นิทรรศการ ป้ายนิเทศ หรือภาพที่น่าสนใจต่าง ๆ เพื่อ เกิดทุนสถาบันชาติ คำสอน พระมหากษัตริย์			
	2) <u>บทบาทในฐานะเป็นผู้ให้ข่าวสาร ความรู้ และ ข้อเท็จจริงด้านจริยธรรมและวัฒนธรรม</u>			
5.	ถ้ามีการประชุมหรืออบรมนักเรียน ครูควรสอนหรือ นำเรื่อง เกี่ยวกับความซื่อตรงต่อตนเองของบุคคล ต่าง ๆ จากข่าวหนังสือพิมพ์ วิทยุหรือโทรทัศน์ มา เล่าให้นักเรียนฟัง			
6.	ขณะที่สอน ครูควรสอดแทรก เรื่องความซื่อตรงต่อผู้อื่น โดยเล่านิทานหรือเล่นบทบาทกับนักเรียนถึงเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ซึ่งนักเรียนควรกระทำ เช่น การพูดความจริง การยอมรับผิดเมื่อทำผิด			

ข้อที่	บทบาทของครู	ระดับความคาดหวัง		
		ไม่ต้อง ทำ	ควรทำ เป็น บาง ครั้ง	ควรทำ เป็น ประจำ ทุกครั้ง
		(1)	(2)	(3)
7.	ถ้าครูอธิบายถึงคุณธรรมของความซื่อสัตย์ ครูควรสอนให้นักเรียนมีความซื่อตรงต่อเรื่องทั่วไป เช่น เป็นคนตรงต่อเวลา ถ้าพูดหรือสัญญาอะไร กับใครที่ไหน ต้องทำให้ได้ตามที่สัญญาไว้			
8.	ถ้ามีข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือบุคคลที่เป็นภัยต่อชาติหรือสังคม เช่น กรณีกับหลังนารายณ์บรมลัญจายไปจากประเทศ การขโมยตัดเศียรพระพุทธรูป ฯลฯ ครูควรชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงหน้าที่พลเมืองที่ดีทั้งมีต่อประเทศชาติ คำสั่ง พระมหากษัตริย์ โดยให้ช่วยกันดูแลรักษาสาธารณสมบัติของชาติ เมื่อพบเหตุการณ์ดังกล่าว ควรแจ้งให้ผู้ใหญ่ หรือเจ้าหน้าที่บ้านเมืองทราบ			
	3) <u>บทบาทในฐานะเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กได้เลียนแบบ</u>			
9.	ในเวลาสอน ครูควรตั้งใจสอน โดยไม่ออกไปพูดคุยกหรือทำธุระกับผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอน			
10.	ถ้าครูพูดหรือสัญญาอะไรไว้กับนักเรียน ครูควรทำตามที่พูดหรือสัญญาไว้ และถ้ามีเหตุจำเป็น ต้องผิดคำพูดหรือสัญญา ครูควรรับผิดชอบและชี้แจงเหตุผลให้นักเรียนทราบ			
11.	ถ้าถึงเวลาสอน ครูควรเข้าสอนและเลิกตรงเวลา			
12.	ถ้าสมบัติของวัดหรือโรงเรียน เช่น ตู้ โต๊ะ เก้าอี้ เกิดการชำรุดเสียหาย ครูควรหาทางจัดการดูแลรักษาให้มีสภาพดีอยู่เสมอ โดยไม่เพิกเฉย			
	4) <u>บทบาทในฐานะเป็นผู้ป้องกันทางเลื่อม และเป็นผู้ส่งเสริมให้เด็กพัฒนาพฤติกรรมไปในทางที่ดี</u>			
13.	ถ้านักเรียนคนใดเก็บเงินหรือของมีค่าได้ แล้วนำส่งครูเพื่อส่งคืนให้เจ้าของ ครูควรกล่าวชมเชยต่อหน้าเพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ			

ข้อที่	บทบาทของครู	ระดับความคาดหวัง		
		ไม่ต้อง ทำ (1)	ควรทำ เป็น บาง ครั้ง (2)	ควรทำ เป็น ประจำ ทุกครั้ง (3)
14.	ถ้ามีนักเรียนคนใดขอมอบรับผิดชอบที่ทำงานล่าช้า ทำให้เพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่มถูกตำหนิจากครู เพราะล้งงานไม่ทัน ครูควรกล่าวชมเชยคนที่มอบรับผิดชอบ			
15.	ถ้านักเรียนคนใดทำงานที่ครูสั่งยังไม่เสร็จ แต่กลับไปเล่นกับเพื่อน ครูควรบ้ำเตือนเพื่อให้นักเรียนรับทำงานล้งได้ทันตามเวลาที่กำหนด			
16.	ถ้านักเรียนคนใดพบว่า เพื่อนกำลัง เล่นซุกซิด ทำลายสาธารณสมบัติ เช่น ตู้ โต๊ะ เก้าอี้ หรือซิดเขียนตามกำแพง แล้วไปบอกครู ครูควรรีบไปห้ามปราม ดักเตือนไม่ให้ทำ และกล่าวชมเชยนักเรียนที่มาบอก ให้เป็นตัวอย่างแก่เพื่อน ๆ			
	5) <u>บทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ไข และปรับปรุงพฤติกรรม</u> <u>ของ เด็กที่มีแนวโน้มไปในทาง เสื่อมแล้ว ให้กลับตัว</u> <u>ได้และประพฤติดี</u>			
17.	ถ้าพบว่านักเรียนลอกงานกัน ครูควรว่ากล่าวตักเตือนทั้ง 2 ฝ่าย และชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องให้ เช่น ให้อธิบายให้กันฟัง			
18.	ถ้าจับได้ว่านักเรียนคนใดขโมยเงินหรือของมีค่าของเพื่อนไป ครูควรซักถาม ชี้แจงถึง ความผิดที่นักเรียนทำ แล้วตักเตือนหรือลงโทษ			
19.	ถ้านักเรียนไม่ล้งงานตามกำหนดเวลา ครูควรถามหาสาเหตุและว่ากล่าวตักเตือนทันทีโดยไม่ปล่อยปละละเลย			
20.	ถ้าครูพบว่านักเรียนเล่น และหุาล้งของ เสียหาย หรือกล่าวคำที่แสดงถึง ความไม่เคารพต่อสถาบันชาติ คำล้นา พระมหากษัตริย์ ครูควรตักเตือนหรือลงโทษ พร้อมชี้แนะแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง			

ข้อที่	บทบาทของครู	ระดับความคาดหวัง		
		ไม่ต้อง ทำ (1)	ควรทำ เป็น บาง ครั้ง (2)	ควรทำ เป็น ประจำ ทุกครั้ง (3)
	<p style="text-align: center;"><u>ความขยันหมั่นเพียร</u></p> <p>1) <u>บทบาทในฐานะเป็นผู้คัดสรรภาพแวดล้อม และ</u> <u>สถานการณ์เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จาก</u> <u>ประสบการณ์ และฝึกการปรับตัว</u></p>			
21.	ก่อนกลับบ้าน ครูควรตรวจดูว่านักเรียนคัดโต๊ะ เก้าอี้			
	เข้าที่ปิดประตู หน้าต่าง เรียบร้อยหรือไม่			
22.	ถ้ามีการจัดนิทรรศการหรือป้ายนิเทศ ครูควรให้			
	นักเรียนช่วย ค้นคว้าหา เกร็ดความรู้ หรือบทความ			
	ต่าง ๆ มาติด			
23.	ในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ ครูควรให้นักเรียนร่วมกัน			
	บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม เช่น ตัดหญ้า			
	เก็บขยะ ทำความสะอาด			
24.	ถ้าครูให้งานนักเรียนทำ หลังจากกลั่นแกล้งนักเรียนใน			
	แต่ละครั้งแล้ว ครูควรดูแลให้นักเรียนทำงาน และ			
	ติดตามซักถามให้นักเรียนนำมาส่ง			
25.	ถ้าครูให้นักเรียนแข่งขันกันคัดข้อความต่าง ๆ ครูควร			
	ตั้งเงื่อนไขว่าต้องคัดให้ได้มาก ล่วงยาม และผิดพลาด			
	น้อยที่สุด			
	2) <u>บทบาทในฐานะให้ข่าวสาร ความรู้ และข้อเท็จจริง</u> <u>ด้านจริยธรรมและวัฒนธรรม</u>			
26.	ถ้าครูจะสอนเรื่องความขยันหมั่นเพียร ครูควรอธิบาย			
	ให้นักเรียนทราบถึงผลดีของความขยันหมั่นเพียร และ			
	ละความเกียจคร้าน เพราะจะทำให้เป็นที่รังเกียจของ			
	สังคม และทำงานไม่สำเร็จ			
27.	ถ้าครูให้งานนักเรียนทำ ครูควรสอนให้นักเรียนค้นคว้า			
	หาความรู้จากหลาย ๆ แหล่ง เช่น หนังสือเรียน			
	หนังสือพิมพ์ วารสารหรือหนังสืออื่น ๆ ในห้องสมุด			
	เป็นต้น			

ข้อที่	บทบาทของ ครู	ระดับความคาดหวัง		
		ไม่ต้อง ทำ (1)	ควรทำ เป็น บาง ครั้ง (2)	ควรทำ เป็น ประจำ ทุกครั้ง (3)
28.	ถ้ามีเวลาว่างจากการเรียนการสอน ครู ควรนำประวัติบุคคลในวงการต่าง ๆ ที่ทำความดีและประสบความสำเร็จในชีวิตเพราะมีความขยันหมั่นเพียร เช่น ครูประทีป มาพูดคุย ชี้แนะให้ เป็นตัวอย่างแก่นักเรียน			
29.	ถ้านักเรียนคนใดขยันช่วยเหลือเพื่อน ๆ หรือครูทำงานเสมอ ๆ ครูควรนำมายกเป็นตัวอย่างล่อนให้นักเรียนคนอื่น ๆ ประพฤติตาม โดยย้ำให้หมั่นรักษาความดีนั้นตลอดไป			
30.	ถ้าครูสนทนากับนักเรียน ครู ควรกล่าวถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันที่นักเรียนควรทำ เช่น ตั้งใจเรียนขณะที่ครูสอน ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง ระมัดระวังให้ผิดพลาดน้อยที่สุด			
	3) <u>บทบาทในฐานะ เป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กได้เลียนแบบ</u>			
31.	ถ้าครูใช้อุปกรณ์ หรือสิ่งของเครื่องใช้ใด ๆ เสรีแล้ว ครูควรนำไปเก็บที่เดิมเสมอ			
32.	ขณะที่ครูมีเวลาว่าง เช่นตอนพัก ครูควรค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ โดยการอ่านหนังสือหรือตำราต่าง ๆ			
33.	ขณะที่ครูสอน ครูควรมีความตั้งใจและกระตือรือร้น เช่น นำวิธีสอนแบบใหม่ ๆ มาใช้			
34.	ถ้าครูเจ็บป่วย หรือมีธุระจำเป็นต้องขาดสอน ครูควรหาเวลาสอนชดเชยในช่วงที่ขาดไป			
35.	ถ้านักเรียนนำงานไปส่งครู ครูควรตรวจและแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตนเองอย่างละเอียดรอบคอบ			
	4) <u>บทบาทในฐานะ เป็นผู้ป้องกันทางเลื่อม และเป็นผู้ส่งเสริมให้เด็กพัฒนาพฤติกรรมไปในทางที่ดี</u>			
36.	ถ้านักเรียนคนใดไม่สนใจเรียนขณะที่ครูสอน ครู ควรเรียกให้ตอบคำถามบ่อย ๆ			

ข้อที่	บทบาทของครู	ระดับความคาดหวัง		
		ไม่ต้อง ทำ (1)	ควรทำ เป็น บาง ครั้ง (2)	ควรทำ เป็น ประจำ ทุกครั้ง (3)
37.	ถ้านักเรียนมีเวลาว่าง ครูควรจัดหาหนังสืออื่น ๆ ที่มีคุณค่ามาให้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติม			
38.	ถ้านักเรียนคนใดแสดงน้ำใจช่วยเหลือเพื่อน ๆ เช่น ช่วยส่งหนังสือให้เพื่อนที่ขาดเรียนไปหรือ เพื่อนที่มีผลการเรียนต่ำ ครูควรกล่าวชมเยยให้เพื่อนฟัง			
39.	ถ้านักเรียนคนใดรับมาส่งครูโดยเร็วทุกครั้ง ไม่ผิดวันประกันพ่วง ครูควรกล่าวชมเยยเป็นแบบอย่างแก่เพื่อน ๆ			
40.	ก่อนมอบงานให้นักเรียนทำ ครูควรกล่าวเตือนให้นักเรียนทำด้วยความระมัดระวัง และตรวจทานให้เรียบร้อยถูกต้องก่อนนำส่งครู			
	5) <u>บทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ไข และปรับปรุงพฤติกรรม</u> <u>ของเด็กที่มีแนวโน้มไปในทางเสื่อมแล้ว ให้กลับ</u> <u>ตัวดีและประพฤติดี</u>			
41.	ถ้านักเรียนคนใดไม่ตั้งใจทำงาน เล่นแกล้งเพื่อนคนอื่น ๆ หรือนำหนังสือการ์ตูนอื่นมาอ่าน ขณะที่ครูให้ทำงาน ครูควรกล่าวตักเตือนหรือลงโทษ			
42.	ถ้าครูให้นักเรียนไปค้นคว้า เรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อมารายงานให้เพื่อน ๆ ฟัง แต่มีนักเรียนบางคนไม่มา ครูควรซักถามและหาทางแก้ไข			
43.	ถ้านักเรียนคนใดเล่นหยอกล้อกับเพื่อน ขณะที่คนอื่น ๆ ช่วยกันพัฒนาโรงเรียน หรือวัดให้สะอาด ครูควรกล่าวตักเตือนหรือลงโทษ			
44.	ถ้าครูออกไปทำธุระนอกห้อง กลับมาพบว่านักเรียนคุยกันหรือเล่นหยอกล้อกัน โดยไม่ทำงาน ครูควรกล่าวตักเตือนหรือลงโทษ			

ข้อที่	บทบาทของครู	ระดับความคาดหวัง		
		ไม่ต้อง ทำ (1)	ควรทำ เป็น บาง ครั้ง (2)	ควรทำ เป็น ประจำ ทุกครั้ง (3)
45.	ถ้าครูพบว่านักเรียนโยนสิ่งของให้แก่กัน โดยไม่ส่ง ให้ถึงมือทำให้เกิดการชำรุด เสียหาย เช่น ส้มต หนังสือฉีกขาด ดินสอหัก ครูควรว่ากล่าวตักเตือน			

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (สำหรับนักเรียน)

เรื่อง บทบาทของ ครูตามการรับรู้ของผู้เรียน และตามความคาดหวังของผู้ปกครองในการปลูกฝัง ค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนระดับชั้นต้น ในโรงเรียนพุทธคำล้นาวันอาทิตย์

แบบสอบถามชุดนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับระดับการปฏิบัติตามบทบาทด้านต่าง ๆ ของครู ในการปลูกฝัง ค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนระดับชั้นต้น ในโรงเรียนพุทธคำล้นาวันอาทิตย์

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความที่เป็นจริง เกี่ยวกับตัวนักเรียนลงในช่องว่าง

เพศ อายุ

เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษา

เป็นนักเรียนโรงเรียนพุทธคำล้นาวันอาทิตย์วัด

ชื่อ นามสกุล

ที่อยู่

.....

โทรศัพท์

ตอนที่ 2

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติจริงตามบทบาทด้านต่าง ๆ ของ ครูในการปลูกฝัง ค่านิยม

อันพึงประสงค์ ให้แก่ผู้เรียนชั้นต้น ในโรงเรียนพุทธคำ ส่นววันอาทิตย์

คำชี้แจง ข้อคำถามต่อไปนี้ จะถามเกี่ยวกับบทบาทการสอน และการกระทำของ ครูในโรงเรียนพุทธคำ ส่นววันอาทิตย์ ขอให้ให้นักเรียนอ่านข้อคำถามดังกล่าว แล้วตอบตามความเป็นจริง โดยเขียนเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องว่างทางขวามือตามหมายเลข ดังนี้

- 0 หมายถึง ไม่เคยเกิดเหตุการณ์ตามที่ถามเลย (เหตุการณ์ที่ถาม คือ ข้อความที่ขีดเส้นใต้)
- 1 หมายถึง ครูไม่เคยทำในเรื่องที่ถามเลย
- 2 หมายถึง ครูได้ทำในเรื่องที่ถาม เป็นบางครั้ง
- 3 หมายถึง ครูได้ทำในเรื่องที่ถาม เป็นประจำทุกครั้ง

ข้อที่	บทบาทของ ครู	ไม่เคยเกิดเหตุการณ์ (0)	ระดับการปฏิบัติจริงของ ครู		
			ไม่เคยทำ (1)	ทำเป็นบางครั้ง (2)	ทำเป็นประจำ ทุกครั้ง (3)
1.	<u>เมื่อครูใช้ให้นักเรียนนำเงินหรือสิ่งของไปมอบให้ใคร ครูได้ติดตาม</u> ชักถามเพื่อให้แน่ใจว่าของถึงมือผู้รับทุกครั้งหรือไม่				
2.	<u>เมื่อนักเรียนทำเงินหรือของมีค่าหายและชักถามแล้วไม่มีใครรับผิดชอบ</u> ครูได้ชี้แจงถึงโทษของการกล่าวเท็จ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ สำรวจภาพเอง ก่อนมีการตรวจค้นทุกครั้งหรือไม่				
3.	<u>เมื่อครูมีธุระจำเป็นต้องออกไปนอกห้องขณะที่สอน หรือคุณล่อลอบอยู่</u> ครูได้บอกเหตุผลและชี้แจงให้นักเรียนตั้งใจทำงาน ไม่เล่นไม่คุยหรือ แอบเปิดตำรา และกลับมาตรวจดูว่านักเรียนปฏิบัติตามหรือไม่				
4.	<u>ในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันสิ่งแวดล้อมโลก</u> <u>วันเข้าพรรษา ฯลฯ ครูได้จัดนิทรรศการ บ้ายนิเทศ หรือภาพที่น่า</u> สนใจต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นสถาบันชาติ คำสอน พระมหากษัตริย์ ทุกครั้งหรือไม่				
5.	<u>เมื่อมีการประชุมหรืออบรมนักเรียน ครูได้ล่อนหรือมา เรื่องราว</u> เกี่ยวกับความซื่อตรงต่อตนเองของบุคคลต่าง ๆ จากข่าวหนังสือ- พิมพ์ วิทยุหรือโทรทัศน์มาเล่าให้นักเรียนฟังทุกครั้งหรือไม่				
6.	<u>ขณะที่ล่อน ครูได้สอดแทรก เรื่องความซื่อตรงต่อผู้อื่นโดยเล่านิทาน</u> หรือพูดคุยกับนักเรียน ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ซึ่ง นักเรียนควรทำ เช่น การพูดความจริง การยอมรับความผิดเมื่อ ทำผิดทุกครั้งหรือไม่				

ข้อที่	บทบาทของ ครู	ไม่เคย เกิด เหตุ การณ์ (0)	ระดับการปฏิบัติจริงของ ครู		
			ไม่เคย ทำ (1)	ทำเป็น บาง ครั้ง (2)	ทำเป็น ประจำ ทุกครั้ง (3)
7.	<u>เมื่อครูอธิบายถึงคุณธรรมของความซื่อสัตย์ ครูได้ล่อนให้นักเรียนเป็น</u> <u>ผู้ตรงต่อเวลา ถ้าพูดหรือสัญญาอะไร กับใคร ที่ไหน ต้องทำให้ได้</u> <u>ตามที่สัญญาไว้ ทุกครั้งหรือไม่</u>				
8.	<u>เมื่อมีข่าว เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือบุคคลที่เป็นภัยต่อชาติหรือสังคม เช่น</u> <u>กรณีกับหลังนารายณ์บรมลัญหยาไปจากประเทศไทย การขโมยสมบัติ</u> <u>เคียบพระพุทธรูป ครูได้นำมาชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงหน้าที่ของ</u> <u>พลเมืองดีที่พึงมีต่อประเทศชาติ คำสอน พระมหากษัตริย์ โดยให้ช่วย</u> <u>กันดูแลรักษาสารณสมบัติของชาติ เมื่อพบเหตุการณ์ดังกล่าว ควร</u> <u>แจ้งให้ผู้ใหญ่หรือเจ้าหน้าที่บ้านเมืองทราบ ทุกครั้งหรือไม่</u>				
9.	<u>ในเวลาเล่น ครูได้ตั้งใจเล่น โดยไม่ออกไปพูดคุยหรือทำธุระกับ</u> <u>ผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ทุกครั้งหรือไม่</u>				
10.	<u>เมื่อครูพูดหรือสัญญาอะไรไว้กับนักเรียน ครูได้ทำตามที่พูดหรือ</u> <u>สัญญาไว้ และถ้ามีเหตุจำเป็นต้องผิดคำพูดหรือสัญญา ครูได้รับผิด</u> <u>และชี้แจงเหตุผลให้นักเรียนทราบ ทุกครั้งหรือไม่</u>				
11.	<u>เมื่อถึง เวลาเล่น ครูได้เข้าเล่นและเลิกตรงเวลา ทุกครั้งหรือไม่</u>				
12.	<u>เมื่อสมบัติของวัดหรือโรงเรียน เช่น ผู้ โต๊ะ เก้าอี้ เกิดการชำรุด</u> <u>เสียหาย ครูได้หาทางจัดการดูแลรักษาให้มีสภาพอยู่เสมอโดยไม่</u> <u>เพิกเฉย ทุกครั้งหรือไม่</u>				
13.	<u>เมื่อนักเรียนคนใดเก็บเงินหรือของมีค่าได้ แล้วนำส่งครู เพื่อส่งคืนให้</u> <u>เจ้าของ ครูได้กล่าวชมเชยต่อหน้า เพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ ทุกครั้ง</u> <u>หรือไม่</u>				
14.	<u>เมื่อมีนักเรียนคนใดยอมรับผิดที่ทำงานล่าช้า ทำให้เพื่อนคนอื่น ๆ</u> <u>ในกลุ่มถูกตำหนิจากครู เพราะส่งงานไม่ทัน ครูได้กล่าวชมเชยคน</u> <u>ที่ยอมรับผิด ทุกครั้งหรือไม่</u>				
15.	<u>เมื่อนักเรียนคนใดทำงานที่ครูสั่งยังไม่เสร็จ แต่กลับไปเล่นกับเพื่อน</u> <u>ครูได้เฝ้าเตือนเพื่อให้นักเรียนส่งงานได้ทันตามเวลาที่กำหนด</u> <u>ทุกครั้งหรือไม่</u>				

ข้อที่	บทบาทรของครู	ไม่เคย เกิด เหตุ การณ์ (0)	ระดับการปฏิบัติจริงของครู		
			ไม่เคย ทำ (1)	ทำเป็น บาง ครั้ง (2)	ทำเป็น ประจำ ทุกครั้ง (3)
16.	<u>เมื่อนักเรียนคนใดพบว่า เพื่อนกำลัง เล่นขูดขีด ทำลายสาธารณ- สมบัติ เช่น ตู้ โต๊ะ เก้าอี้ หรือขีดเขียนตามกำแพง แล้วไปบอกครู</u> ครูได้รับไปห้ามปรามตักเตือนไม่ให้ทำ และกล่าวชมเชยนักเรียน ที่มาบอกให้เป็นตัวอย่างแก่เพื่อน ๆ ทุกครั้งหรือไม่.....				
17.	<u>เมื่อครูพบว่านักเรียนลอกงานกัน</u> ครูได้กล่าวตักเตือนทั้ง 2 ฝ่าย และชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง เช่น ให้อธิบายให้กันฟัง ทุกครั้งหรือไม่.....				
18.	<u>เมื่อครูจับได้ว่านักเรียนคนใดขโมยเงินหรือของมีค่าของเพื่อนไป</u> ครูได้สอบถาม ชี้แจงถึง ความผิดที่นักเรียนทำ แล้วตักเตือนหรือลงโทษ ทุกครั้งหรือไม่.....				
19.	<u>เมื่อนักเรียนไม่ส่งงานตามกำหนดเวลา</u> ครูได้ซักถามสาเหตุ และ ว่ากล่าวตักเตือนทันที ทุกครั้งหรือไม่.....				
20.	<u>เมื่อครูพบว่านักเรียนเล่น และทำสิ่งของ เสียหายหรือกล่าวคำที่</u> <u>แสดงถึงความไม่เคารพต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์</u> ครูได้ตักเตือนหรือลงโทษ พร้อมชี้แนะแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องให้ทราบ ทุกครั้งหรือไม่.....				
21.	<u>ก่อนกลับบ้าน</u> ครูได้ดูแลให้นักเรียนจัดโต๊ะ เก้าอี้เข้าที่ปิดประตู หน้าต่างให้เรียบร้อย ทุกครั้งหรือไม่.....				
22.	<u>เมื่อมีการจัดนิทรรศการหรือป้ายนิเทศ</u> ครูได้ให้นักเรียนช่วยกัน คิดหา เกร็ดความรู้หรือบทความต่าง ๆ มาติด ทุกครั้งหรือไม่.....				
23.	<u>ในโอกาสส่วนสำคัญต่าง ๆ</u> ครูได้ให้นักเรียนร่วมกันบำเพ็ญประ โยชน์ ต่อสังคม เช่น ถัดหญ้า เก็บขยะ ทำความสะอาด ทุกครั้งหรือไม่.....				
24.	<u>เมื่อครูให้งานนักเรียนทำ</u> หลังจากสอนจบบทเรียนในแต่ละครั้ง <u>แล้ว</u> ครูได้ดูแลให้นักเรียนทำงานและติดตามซักถามให้นักเรียน ทำงานมาส่ง ทุกครั้งหรือไม่.....				
25.	<u>เมื่อครูให้นักเรียนแข่งขันให้ข้อความต่าง ๆ</u> ครูได้ตั้ง เรือนใจว่า ต้องคัดให้ได้มาก ล่วงงาม และผิดพลาดน้อยที่สุด ทุกครั้งหรือไม่.....				
26.	<u>เมื่อครูจะสอน เรื่อง วารมขบขันหมั้นเขี้ยว</u> ครูได้อธิบายให้นักเรียน ทราบถึงผลดีของความขบขันหมั้นเขี้ยว และให้ละ ความเกียจคร้าน เพราะจะทำให้เห็นที่ง ใจของสังคม และทำงานไม่สำเร็จ ทุกครั้งหรือไม่.....				

ข้อที่	บทบาทของครู	ไม่เกิดเหตุการณ (0)	ระดับการปฏิบัติจริงของครู		
			ไม่สบายทำ (1)	ทำเป็นบางครั้ง (2)	ทำเป็นประจำทุกครั้งที่ (3)
27.	เมื่อครูให้งานนักเรียนทำ ครูได้ล้อนให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากหลาย ๆ แหล่ง เช่น หนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ วารสารหรือหนังสืออื่น ๆ ในห้องสมุด ทุกครั้งหรือไม่				
28.	เมื่อมีเวลาว่างจากการเรียนการสอน ครูได้นำประวัติบุคคลในวงการต่าง ๆ ที่ทำคุณดีและประสบความสำเร็จในชีวิต เพราะมีความขยันหมั่นเพียร เช่น ครูประทีป มาพูดคุยชี้แนะให้เป็นตัวอย่างแก่นักเรียน ทุกครั้งหรือไม่				
29.	เมื่อนักเรียนคนใดช่วยเหลือเพื่อน ๆ หรือครูทำงานเลื่อม ๆ ครูได้นำมา เป็นตัวอย่างล้อนให้นักเรียนคนอื่นประพฤติตาม โดยบ้ำให้หมั่นรักษาความดีนั้นตลอดไป ทุกครั้งหรือไม่				
30.	เมื่อครูเล่นทนากับนักเรียน ครูได้กล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันที่นักเรียนควรทำ เช่น ให้ตั้งใจเรียน ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง ระมัดระวังให้ผิดพลาดน้อยที่สุด ทุกครั้งหรือไม่				
31.	เมื่อครูใช้อุปกรณ์หรือสิ่งของ เครื่องใช้ใด ๆ เสร็จแล้ว ครูได้นำไปเก็บไว้ที่เดิม ทุกครั้งหรือไม่				
32.	ขณะที่ครูมีเวลาว่าง เช่น ตอนพักครูได้ค้นคว้าหาความรู้โดยถารอ่านหนังสือหรือตำราต่าง ๆ ทุกครั้งหรือไม่				
33.	ขณะที่ครูล้อน ครูมีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการล้อน เช่น นำวิธีล้อนแบบใหม่ ๆ มาใช้ ทุกครั้งหรือไม่				
34.	เมื่อครูขาดล้อน เพราะเจ็บป่วยหรือมีธุระ ครูได้หาเวลาล้อนชดเชยในช่วงโมงที่ขาดไป ทุกครั้งหรือไม่				
35.	เมื่อนักเรียนนำงานไปส่งครู ครูได้ตรวจและแก้ไขงานด้วยตนเองอย่างละเอียดรอบคอบ ทุกครั้งหรือไม่				
36.	เมื่อนักเรียนคนใดไม่สนใจเรียนขณะที่ครูล้อน ครูได้เรียกให้ตอบคำถาม คำคอบ ทุกครั้งหรือไม่				
37.	เมื่อนักเรียนมีเวลาว่าง ครูได้จัดหาหนังสืออื่น ๆ ที่มีคุณค่ามาให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติม ทุกครั้งหรือไม่				

ข้อที่	บทบาทของครู	ไม่เคย เกิด เหตุ การณ์ (0)	ระดับการ ปฏิบัติจริงของ ครู		
			ไม่เคย ทำ (1)	ทำเป็น บาง ครั้ง (2)	ทำเป็น ประจำ ทุกครั้ง (3)
38.	เมื่อนักเรียนคนใดแสดงน้ำใจ <u>ช่วยเหลือเพื่อน ๆ เช่น ช่วยสอน</u> <u>หนังสือให้เพื่อนที่ขาดเรียนไป หรือเพื่อนที่มีผลการเรียนต่ำ ครูได้</u> <u>กล่าวชมให้เพื่อน ๆ ฟัง ทุกครั้งหรือไม่</u>				
39.	เมื่อนักเรียนคนใดรับทำงานวิ่งครู โดยเร็วทุกครั้ง <u>ไม่มีควีนประชันหญิง</u> <u>ครูได้กล่าวชมเยยเป็นตัวอย่างแก่เพื่อน ๆ ทุกครั้งหรือไม่</u>				
40.	<u>ก่อนมอบงานให้นักเรียนทำ ครูได้กล่าวเตือนให้นักเรียนทำงาน</u> <u>ด้วยความระมัดระวัง และตรวจทานให้เรียบร้อยถูกต้องก่อนนำ</u> <u>ส่งครู ทุกครั้งหรือไม่</u>				
41.	เมื่อนักเรียนคนใดไม่ตั้งใจทำงาน <u>เล่นแกล้ง เพื่อนคนอื่น ๆ หรือนำ</u> <u>หนังสือการ์ตูนอื่นมาอ่าน ขณะที่ครูให้ทำงาน ครูได้กล่าวตักเตือน</u> <u>หรือลงโทษนักเรียน ทุกครั้งหรือไม่</u>				
42.	เมื่อครูให้นักเรียนไปค้นคว้า <u>เรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อมารายงานให้</u> <u>เพื่อน ๆ ฟัง แต่มีนักเรียนบางคนไม่ทำมา ครูได้ซักถามและหาทาง</u> <u>แก้ไข ทุกครั้งหรือไม่</u>				
43.	เมื่อนักเรียนคนใดเล่นหยอกล้อกับเพื่อน <u>ขณะที่คนอื่น ๆ ช่วยกัน</u> <u>พัฒนา โรงเรียน หรือวัดให้สะอาด ครูได้กล่าวตักเตือนหรือลงโทษ</u> <u>ทุกครั้งหรือไม่</u>				
44.	เมื่อครูออกไปทำธุระนอกห้อง <u>แล้วกลับมาพบว่านักเรียนคุยหรือ</u> <u>เล่นหยอกล้อกันโดยไม่ทำงาน ครูได้กล่าวตักเตือนหรือลงโทษ</u> <u>ทุกครั้งหรือไม่</u>				
45.	เมื่อครูพบว่านักเรียนโยนสิ่งของให้แก่กัน <u>โดยไม่ส่งให้ถึงมือ ทำให้</u> <u>เกิดการชำรุดเสียหาย เช่น สุ่มด หนังสือฉีกขาด ดินสอหัก ครูได้</u> <u>ว่ากล่าวตักเตือน ทุกครั้งหรือไม่</u>				

ภาคผนวก ข.

หลักสูตรวิชาธรรมโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์
ฉบับกรรมการศาสนา พ.ศ. 2522

ระดับชั้นต้น

(ป.4 - ป.6)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนเกิดศรัทธาในพระพุทศาสนา
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักนำหลักธรรมไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนให้แสดงออกในทางที่ดีงามและเป็นประโยชน์
4. เพื่อให้นักเรียนรู้จักคบมิตรและเอาอย่างในทางที่ดีงาม
5. เพื่อให้นักเรียนรู้จักเคารพพระบิเียบและกฎเกณฑ์ของสังคม
6. เพื่อให้นักเรียนรู้จักพึ่งตนเอง
7. เพื่อให้นักเรียนรู้จักมัธยัสถ์
8. เพื่อให้นักเรียนรู้จักบำเพ็ญสาธารณประโยชน์

* กระทรวงศึกษาธิการ, กรมการศาสนา, หลักสูตรวิชาธรรมโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ (ฝ่ายศาสนสถานศึกษา, กองศาสนศึกษา, กรมการศาสนา, พิมพ์ครั้งที่ 2, 2525)

ขั้นต้น 1 (ป.4)

มีเนื้อหาในการสอนดังนี้

1. การเคารพ
 - ความหมาย
 - บุคคลที่ควรเคารพ
 - วิธีแสดงความเคารพ
2. การรู้จักรับผิดชอบ
 - ความหมาย
 - ลักษณะของการรู้จักรับผิดชอบ
 - ความสำคัญของการรู้จักรับผิดชอบ
3. การคบหาและการอยู่ร่วมกัน
 - ความรักห่มุ่คณะ
 - ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา
 - ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
 - ความมีมุกตลก
 - ความมีนิสัยจะ
4. การประหยัด
 - ความหมาย
 - หลักการประหยัด
 - บระ โยชน์และความสำคัญ
5. การบำเพ็ญประโยชน์
 - ความหมาย
 - วิธีบำเพ็ญประโยชน์
 - คุณธรรมของผู้บำเพ็ญประโยชน์
 - ความสำคัญของการบำเพ็ญประโยชน์
6. ความเป็นพุทธมามกะ
 - ความหมาย
 - พระรัตนตรัย
 - คุณของพระรัตนตรัย
 - การเข้าถึงพระรัตนตรัย
 - การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

ขั้นต้น 2 (ป.5)

มีเนื้อหาในการสอนดังนี้

1. คุณของพระพุทธศาสนา
 - ความสำคัญของพระพุทธศาสนา
 - พระรัตนตรัย
2. ศิล
 - ความหมายของศิล
 - ความสำคัญของศิล
3. ธรรมจริยา
 - ความซื่อตรง
 - พุทธศาสนสุภาษิต
 - ยถาว่าที ตถากาโร พุตอย่างโร ทำอย่างนั้น (ช.ชา. 27/605/146)
 - สัจฺเจน กิตฺติ บุปฺโปติ คนได้เกียรติเพราะความสัตย์ (ช.ช. 25/311/361)
 - ความสุภาพอ่อนน้อม
 - พุทธศาสนสุภาษิต
 - บุชฺโก ลภเต บุษฺ วนฺชฺโก บฏฺวิวนฺทํ บุชาเขาย่อมได้บูชาตอบ ไหว้เขาย่อมได้ไหว้ตอบ (บุ.ชา. 28/401/154)
 - นิวัตตวุตฺติ อตฺถุทฺโธ ตาทิโส ลภเต ยสํ
 - ความอ่อนน้อม ไม่กระด้าง ย่อมได้เกียรติยศ
 - (ที.ปว. 11/205/206)
 - การคบมิตร
 - พุทธศาสนสุภาษิต
 - ยํ เว เสวติ ตาทิโส คบคนใดย่อมเป็นเช่นนั้น
 - (ว.ว.นัย ช.อิติ. 25/254/283)
 - มาตา มิตฺตํ สเก ขเร มารดาเป็นมิตรในเรือนของตน
 - (ส.ส. 15/163/50)
 - ความโอบอ้อมอารี
 - พุทธศาสนสุภาษิต
 - โล โภจตํมุกฺกา เมตฺตา เมตฺตาเป็นธรรมค้ำจุนโลก (ว.ว.)
 - ทํ มิตฺตานิ คนฺถติ ผู้ให้ย่อมผูกไมตรีไว้ได้
 - (ส.ส. 15/845/316)

ทพมานิ บีโย โหติ ผู้ให้ยอมเป็นที่รัก

(อร. บญจก 22/35/44)

- ความมีสติรอบคอบ

พุทธศาสนสุภาษิต

สติ สัพพตถ บุตติยา ในการงานทุกอย่างต้องใช้สติ

(ว.ว.)

สติมิโต สุเว เสยฺยเย ผู้มีสติยอมเจริญยิ่งขึ้นทุกวัน

(ส.ส. 15/812/306)

ขั้นต้น 3 (ป.6)

มีเนื้อหาในการสอนดังนี้

1. คุณของพระพุทธานุศาสนานา

- ความสำคัญของพระพุทธานุศาสนานา

- พระรัตนตรัย

- คุณของพระรัตนตรัย

- ไตรสรณาคมน์

2. คีล

- ความหมายของคีล

- ความสำคัญของคีล

- เบญจคีล

3. ธรรมจริยา

- บุญบาป

พุทธศาสนสุภาษิต

สุโข บุญสุส อัจฉโย สิ่งสมความดี ทำให้มีสุข

(ช.ธ. 25/19/30)

ทุกฺโข ปาปสุส อัจฉโย สิ่งสมความชั่ว ทำตัวให้ทุกข์

(ช.ธ. 25/19/30)

- ความอดสาหัส

พุทธศาสนสุภาษิต

วิริเยน ทุกฺขมจฺเจติ ล่วงทุกข์ได้ เพราะความเพียร

(ช.ส. 25/311/361)

อุฎฐาตา วินุทาท ธนั คนชยันย้อมหาทรัพย์ได้

(ช.ส. 25/311/361)

- ความมั่งคั่ง

พุทธศาสนสุภาษิต

มตฺตญฺญตา สทา สาธุ ความรู้จักประมาณให้พบดีทุกเมื่อ

(ว.ว.)

ลลิตฺทียํ ทุกฺขํ โลเก ความจนเป็นทุกข์ในโลก

(อง. ฉกฏ. 22/316/395)

- ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

พุทธศาสนสุภาษิต

อตุตฺตา หเว ชิตํ เสยฺโย ชนฺตณฺนํ แลประเสริฐกว่า

(ช.ธ. 25/18/29)

อสาธุํ สาธุนา ชินเ พิงชนะความชั่วด้วยความดี

(ช.ธ. 25/27/45)

- ความอดทน

พุทธศาสนสุภาษิต

ชนฺติ ติตฺตฺสวาวหา ความอดทน ทำมาซึ่งประโยชน์สุข

(ส.ม.)

ชนฺติ ธีรสฺส ลุงกาโร ความอดทน เป็นเครื่องประดับของนักปราชญ์

(ส.ม.)

- ความกล้าหาญ

พุทธศาสนสุภาษิต

องฺคํ ธนํ ชีวิตญฺญาปิ สนนํ จเช นโร ธมฺมเมนุสฺสรนฺโต

เมื่อนักถึงธรรม พึงขอมสละได้ทุกอย่าง ทั้งอวัยวะ ทรัพย์ และแม้ชีวิต

(ช.ชา. 28/382/147)

จบขั้นต้น

หลักสูตรวิชาประวัติพุทธศาสนา โรงเรียนพุทธศาสนาวนอาทิตย์
ฉบับกรมการศาสนา พ.ศ. 2522*

ระดับชั้นต้น
(ป.4 - ป.6)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้รู้ประวัติของพระพุทธเจ้าตามสมควรแก่วัย
2. เพื่อเพิ่มพูนศรัทธาความเคารพเลื่อมใสในพระพุทธเจ้า และ ให้ซาบซึ้งในพระคุณของพระองค์
3. เพื่อให้เห็นความเป็นอัจฉริยของพระพุทธเจ้า และ จูงใจให้ประพฤติตนตามอย่างพุทธจริยาวัตร
4. เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติธรรมด้วยการเรียนรู้ประวัติ การบำเพ็ญความดีของพระโพธิสัตว์
5. เพื่อให้ปฏิบัติตนถูกต้องในฐานะพุทธมามกะ
6. เพื่อปลูกฝังนิสัยให้เข้าใจซาบซึ้งและปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามวัฒนธรรม และ ประเพณีของชาติ

* กระทรวงศึกษาธิการ, กรมการศาสนา, หลักสูตรวิชาประวัติพุทธศาสนาโรงเรียนพุทธศาสนาวนอาทิตย์ (ฝ่ายศาสนสถานศึกษา, กองศาสนศึกษา, กรมการศาสนา, พิมพ์ครั้งที่ 2, 2525)

ขั้นต้น 1 (ป.4)

มีเนื้อหาในการสอนดังนี้

1. กำเนิดเจ้าชายลิทณะ
 - ถิ่นกำเนิด - ชื่อเมืองในอดีตและปัจจุบัน แคว้น ประเทศ ทวีป
 - พระญาติ - บิดามารดา ปู่ย่า ตายาย และพี่น้อง
 - ประสูติ - วัน เวลา สถานที่ ชื่อ ในปัจจุบัน
 - เหตุการณ์หลังประสูติ
2. ชีวิตในเยาว์วัย
 - การศึกษา - สำนักศึกษา วิชาที่เรียน วิธีเรียน ผลการเรียน
 - ความประสงค์ของพระบิดา - ต้องการให้สืบราชสมบัติ ต้องการให้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ การดำเนินเพื่อให้สำเร็จที่ประสงค์ (พระสหายจัดหาสตรีเพศที่สวยงาม สถานที่ลี้ภัยลี้ภัย)
 - การแสดงความสามารถในคิบบวิทยา
 - น้ำพระทัยของพระองค์ในเยาว์วัย
 - การปรานีต่อมิตร
 - ความเมตตาต่อสัตว์
 - การให้ภัยต่อศัตรู
 - การอภิเษกสมรส
3. การเสด็จออกผนวช
 - เหตุของการออกผนวช
 - การออกผนวช
4. ความพยายามก่อนตรัสรู้
 - เหตุการณ์ก่อนตรัสรู้ - นางสุชาดาถวายข้าวมธุปายาส
 - โสถถียพราหมณ์ถวายหญ้าคา
 - การตรัสรู้ - บำเพ็ญเพียรทางใจ
 - ธรรมที่ตรัสรู้
5. เหตุการณ์หลังตรัสรู้
 - โบรตบัญญัติวัคคีย์
 - การประดิษฐานพระพุทธรศาสนา
6. บริณิพพาน
 - บลงพระชนมายุสังขาร
 - บัจฉิมสาวก
 - บริณิพพาน

7. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

- วันวิสาขบูชา
- วันมาฆบูชา
- วันอาสาฬหบูชา
- วันธัมมัสสวนะ
- วันอัญมัญญบูชา
- วันเข้าพรรษา
- วันออกพรรษา

8. คำสอนพิธีและประเพณีภาคปฏิบัติ

- การกราบไหว้ การไหว้ การประเคน
- ทำบุญวันเกิด
- คำอาราธนาศีล 5 และคำสมาทานศีล 5
- คำอาราธนาพระปริตร
- คำกรวดน้ำย่อ

ชั้นต้น 2 (ป.5)

มีเนื้อหาในการสอนดังนี้

1. ชาตัญญู - ชมพูทวีป - อาณาเขตแบ่งเป็น 2 เขต
 1. เขตเมืองชั้นใน (มัทรมประเทศ)
 2. เขตเมืองชั้นนอก (ปัจฉิมประเทศ)
 - ศากยวงศ์ และ โกลิยวงศ์
2. ประสูติ - สถานที่ วัน เดือน ปี ที่ประสูติ
 - เหตุการณ์หลังประสูติ
3. ชีวิตในเยาว์วัย - ความสุขสำราญในเยาว์วัย
 - การศึกษา
 - การอภิเษกสมรส
4. การเสด็จออกผนวช
 - มูลเหตุของการออกผนวช
 - การออกผนวช
 - การศึกษาก่อนตรัสรู้

5. ตรัสรู้
 - การบำเพ็ญกุศลกิริยา
 - นางสุชาดาถวายข้าวมธุปายาส
 - โสติดิยพราหมณ์ถวายหญ้าคา
 - ตรัสรู้
6. บระกาศพระศาสนา
 - โบรตบัญญัติวัคคีย์
 - โบรตชฎิลสามพี่น้อง
 - โบรตพระเจ้าพิมพิสาร
7. บริณิพพาน
 - บลงพระชนมายุสังขาร
 - นายจุนทะถวายสุกรมัททวะ
 - บริณิพพาน
 - การถวายพระเพลิง
8. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
 - วันวิสาขบูชา
 - วันมาฆบูชา
 - วันอาสาฬหบูชา
 - วันเข้าพรรษา
 - วันออกพรรษา
 - วันอัฐมีบูชา
9. ประเพณีไทย
 - ประเพณีทำบุญวันเกิด
 - ประเพณีวันขึ้นปีใหม่
 - มารยาทในการต้อนรับแขก
10. ศาสนพิธีและวัฒนธรรมภาคปฏิบัติ
 - คำอาราธนาศีล 5 และ คำสมาทานศีล 5
 - คำอาราธนาพระปริตร
 - คำถวายสังฆทาน
 - การขอทาง
 - การให้ทาง การสวนทาง
 - การเดินตามหลังผู้ใหญ่

11. เรียงความ (ให้นักเรียนเขียนเรียงความจากเรื่องที่เรียนมาแล้ว)

ขั้นต้น 3 (ป.6)

มีเนื้อหาในการลอบดังนี้

1. ชมพูทวีป
 - อาณาเขต
 - ประชากร
 - วรรณะ
 - การศึกษาของวรรณะ 4
2. แคว้นและเมืองที่ควรทราบ
 - ลักกะ
 - โกลิยะ
 - มคธ
 - วาสี
 - โทศล
 - วัชชี
 - มัลละ
3. กำเนิดเจ้าชายสิทธัตถะ
 - ลำดับพระวงศ์
 - ประสูติ (สถานที่ วัน เดือน ปี และสาเหตุ)
4. ชีวิตในเยาว์วัย
 - การศึกษา
 - ทรงมีพระนิลยี่ไฉสงบ (ให้เน้นถึงตอนได้ปฐมฌาน)
 - การรู้จักวางตนให้เหมาะสมกับวัย
5. การออกผนวช
 - ก่อนออกผนวช
 - มูลเหตุที่ออกผนวช
 - ออกผนวช
 - การแสวงหาทางพ้นทุกข์

6. ตริสิริ
 - บัญญัติศีล (คือใคร เกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าอย่างไร)
 - ตริสิริ
7. ประกาศพระศาสนา
 - บวรมเทศนา
 - โปรตยสะและลหาย
 - การประดิษฐานพระพุทธรศาสนาในเมืองราชรถ (ตั้งแต่โปรดชฎิลถึงได้รับวัดเวฬุวัน)
8. บริณิพพาน
 - การบูชา 2 อย่าง
 - สิ่งเวชนียสถาน 4 ตำบล
 - บัจฉิมโหวาท
 - บัจฉิมสาวก
9. วันสำคัญทางพระพุทธรศาสนา
 - วันวิสาขบูชา
 - วันอาสาฬหบูชา
 - วันมาฆบูชา
 - วันอัฐมีบูชา
 - วันเข้าพรรษา
10. ศาสนพิธีและวัฒนธรรมไทยภาคปฏิบัติ
 - การจัดที่บูชา คำอาราธนาศีล 5 และคำสมาทานศีล 5 คำอาราธนาพระบริตร และคำแผ่เมตตา ตามแบบโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์
 - วัฒนธรรมประเพณีไทย
 - การแสดงความเคารพ (การยืน การเดิน การนั่ง การขอทาง การให้ทาง การสวนทาง และการเดินตามหลังผู้ใหญ่)
 - ประเพณีวันสงกรานต์

จบชั้นต้น

ประวัติผู้เขียน

นางสาวลัดดา วิภาคพันธ์ เกิดเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ.2501 ที่กรุงเทพมหานคร
สำเร็จปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อ พ.ศ.
2522 เข้าศึกษาที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.2530 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่ง
อาจารย์ 1 โรงเรียน วัดอุทการาม อำเภอกาฬ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

